

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, r.

Znak: ZPS-3.431.14.15.2022.JP

**Pan
Radosław Głazewski
Wójt Gminy Darłowo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 16 – 18 stycznia 2023 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Darłowo. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Gminy w Darłowie mieszczącym się przy ul. Henryka Dąbrowskiego 4 oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie mieszczącym się przy ul. Ojca Damiana Tynieckiego 2. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 100/2022 z 30 grudnia 2022 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 18 stycznia 2023 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 22 lutego 2018 r. w Urzędzie Gminy w Darłowie oraz w dniach 23 i 26 lutego 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie.

Akta kontroli str. 1 – 16

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez kontrolowaną jednostkę, wyjaśnień udzielonych przez zastępcę Wójta Gminy Darłowo, kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie oraz upoważnionych pracowników.

Działalność Gminy Darłowo w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Wójtem Gminy Darłowo jest pan Radosław Głazewski. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku wójta.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Darłowo następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny	<p>W latach 2019 – 2021 obowiązywał <i>Program Wspierania Rodziny dla Gminy Darłowo na lata 2019 – 2021</i> przyjęty uchwałą nr IV.26.2018 Rady Gminy Darłowo z 28 grudnia 2018 roku. Następnie uchwałą nr XLII.438.2021 Rady Gminy Darłowo z 24 listopada 2021 r. przyjęto <i>Program Wspierania Rodziny dla Gminy Darłowo na lata 2022 – 2024</i>. Uchwała wchodziła w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 roku. Oznacza to, że zachowano ciągłość w opracowaniu i realizacji programów, a tym samym zrealizowano zapisy art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. W kontrolowanym okresie, dwukrotnie przekazano Radzie Gminy Darłowo sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Terminy przekazania były zgodne z przepisami.</p> <p>W żadnym sprawozdaniu nie przedstawiono potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny. W związku z powyższym Rada Gminy Darłowo uchwalając kolejny program nie będzie mogła uwzględnić w nim potrzeb w zakresie wsparcia rodzin. Nieprawidłowości naruszają art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>W okresie objętym kontrolą gmina realizowała zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez objęcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie w formie asystentury, pracy socjalnej oraz pomocy żywnościowej, rzeczowej i finansowej. Ośrodek współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Urzędem Pracy filia w Darłowie, placówką opiekuńczo-wychowawczą, służbą kuratorską,</p>

	<p>sądem, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, służbą zdrowia, placówkami oświatowymi. Rodzinom umożliwiono dostęp do poradnictwa specjalistycznego. Dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze korzystały z zajęć w ramach działalności funkcjonującej na terenie gminy placówki wsparcia dziennego (w 2021 r. uczęszczało 12 dzieci). Udzielano pomocy w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (w 2021 r. skorzystało 196 rodzin). W 2021 r. w <i>Szkole dla rodziców</i> uczestniczyło 34 rodziców. Organizowano kampanie społeczne <i>Otwórz się na pomoc z Gminą Darłowo, Postaw na rodzinę, Reaguj na przemoc, Dopalacze - powiedz stop, W cięży mądrze decyduje o przyszłości dziecka. Nie piję, nie palę!</i>. Opracowany został projekt socjalny <i>Rodzina – w niej siła</i>, którego celem głównym była poprawa więzi między rodzicami a dziećmi zagrożonymi wykluczeniem społecznym poprzez wzmocnienie więzi emocjonalnej oraz poprawę komunikacji. W ramach projektu odbywały się wspólne zajęcia rodziców z dziećmi, warsztaty z animatorem zabaw, wyjazdy integracyjne do Centrum Sportów Wodnych w Dąbkach oraz gospodarstwa „Sosnowe Wzgórze” w Sierakowie Sławieńskim.</p>
<p>Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną</p>	<p>W Gminie Darłowo podmiotem realizującym pracę z rodziną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie na podstawie Uchwały Nr XVI/130/2012 Rady Gminy Darłowo z dnia 30 stycznia 2012 roku.</p>
<p>Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania</p>	<p>W okresie objętym kontrolą stanowisko asystenta zajmowały dwie osoby, z których jedna była zatrudniona do 18 stycznia 2021 roku.</p> <p>Asystenci byli zatrudnieni przed 2016 r. i ich kwalifikacje oraz sposób zatrudniania były poddane ocenie w czasie poprzedniej kontroli. W aktach asystentów znajdowały się oświadczenia dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2 - 4 ustawy. Ponieważ asystenci rodziny, zatrudnieni zostali na tym stanowisku przed wejściem w życie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, nie zachodziła konieczność ich weryfikacji w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 wskazanej ustawy.</p> <p>W okresie objętym kontrolą asystent zatrudniony na dzień kontroli podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, m.in.: <i>Asystent rodziny – od diagnozy do działania. Tworzenie „teczki” asystenta w czasie pandemii – dokumentacja w pracy asystenta rodziny, Działania wzmacniające więzi rodzic - dziecko. Przykłady, Problemy związane ze skutkami pandemii u dzieci i młodzieży, Zadania asystenta rodziny w dobie działań wojennych na Ukrainie. Wsparcie rodziny polskiej i ukraińskiej</i>, które finansowane</p>

	<p>były przez gminę. Tym samym gmina realizowała zadanie określone w art. 176 pkt. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.</p> <p>Asystent zatrudniony do 18 stycznia 2021 r. w okresie kontroli nie brał udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje ze względu na przebywanie na dodatkowym zasiłku opiekuńczym dotyczącym sprawowania opieki nad dzieckiem w wieku 8 lat.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta</p>	<p>Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparcie i pomoc asystenta.</p> <p>W okresie objętym kontrolą zatrudnione były na stanowisku asystenta rodziny dwie osoby (w tym jedna do 18 stycznia 2021 r.).</p> <p>Zgodnie z informacją kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, na dzień kontroli asystent swoją opieką obejmował cztery rodziny, w których przebywało dwanaścioro dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Liczba asystentów w Gminie Darłowo była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Art. 10 ust. 4 ustawy wskazuje, że praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W Gminie Darłowo na dzień kontroli nie objętych asystenturą było 8 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: zamieszkiwanie matki poza terenem gminy, bezdomność ojca (jedna rodzina), zamieszkiwanie matki poza terenem gminy, brak możliwości objęcia ojca wsparciem z uwagi na zagrożenie życia i zdrowia asystenta (jedna rodzina), rodzina była wcześniej objęta asystenturą (pięć rodzin). Z jedną rodziną prowadzona była praca socjalna, rodzina wyraziła zgodę na objęcie wsparciem asystenta od 1 lutego 2023 r., zaplanowane było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w rodzinie.</p> <p>Na dzień kontroli, w pieczy zastępczej przebywało dziesięcioro dzieci. W kontrolowanym okresie w pieczy umieszczono czworo dzieci z trzech rodzin (po dwoje w 2021 r. i 2022 r.). Z przedłożonych w czasie kontroli dokumentów wynikało, że rodziny te nie były objęte wsparciem asystenta. Przeanalizowano dokumentację ww. rodzin w zakresie działań podejmowanych przed umieszczeniem dzieci w pieczy oraz po ich umieszczeniu.</p> <p>W przypadku jednej rodziny, z której dwoje dzieci zostało w kontrolowanym okresie umieszczonych w pieczy zastępczej, nie prowadzono pracy z rodziną (matka zamieszkiwała poza terenem gminy, w stosunku do ojca</p>

toczyło się postępowanie o znęcanie się fizyczne i psychiczne, sąd wydał postanowienie dotyczące zakazu kontaktowania się z córkami bezpośrednio, a także przy zastosowaniu środków komunikacji na odległość z zakazem zbliżania się). Ojciec został poinformowany o możliwości przydzielenia wsparcia asystenta, nie wyraził zgody na współpracę. Do czasu sporządzenia wystąpienia pokontrolnego do Delegatury Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie zastępca Wójta Gminy Darłowo przesłał informację, że ww. rodzina była objęta wsparciem asystenta przed umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku drugiej rodziny przed umieszczeniem dziecka w pieczy z matką prowadzono pracę socjalną, konsultacje, poradnictwo, a ojciec biologiczny nie zamieszkiwał na terenie gminy. Po umieszczeniu dziecka w pieczy pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy, matka została poinformowana o ofercie pomocy w formie: konsultacji prawno - rodzinnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, terapii rodzinnej, wsparcia psychologicznego, poradnictwa socjalnego, objęcia wsparciem asystenta rodziny. W dniu 9 stycznia 2023 r. wyraziła zgodę na wsparcie asystenta rodziny. W związku z obawą o zdrowie nowonarodzonego dziecka, które jest wcześniakiem uzgodniono termin rozpoczęcia asystentury na dzień 1 lutego 2023 r. (dziecko 6 tygodni). Na dzień 20 stycznia 2023 r. zaplanowane zostało przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w rodzinie.

W przypadku trzeciej rodziny, z której dziecko zostało w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej przed umieszczeniem w pieczy udzielono schronienia w formie mieszkania interwencyjnego, umożliwiono korzystanie z poradnictwa specjalistycznego, prowadzona była praca socjalna. Z analizy przedłożonych w czasie kontroli dokumentów wynikało, że po umieszczeniu dziecka w pieczy w dniu 4 lutego 2022 r., rodzinie zaproponowano wsparcie asystenta w dniu 11 lipca 2022 r., na co rodzina wyraziła zgodę. Z przedłożonego w czasie kontroli pisma z dnia 11 lipca 2022 r. wynikało, że (...) *kilkakrotna propozycja ze strony pracownika socjalnego i kierownika GOPS Darłowo, w tym pisemna, pozostała bez odzewu ze strony ww. Pani, nie zgłosiła się z wymaganymi dokumentami i nie skontaktowała się z tut. Ośrodkiem (...)*. Do ww. pisma załączona została informacja pracownika socjalnego o dwukrotnych wizytach w środowisku wspólnie z kierownikiem ośrodka. W czasie wizyty w dniu 7 lipca 2022 r. nie zastano matki w miejscu zamieszkania, a w dniu 11 lipca 2023 r. była ona obecna razem z partnerem. Z informacji sporządzonej przez pracownika socjalnego wynika, że jeden z pokoi był przygotowany dla córki. Zarówno matka jak i partner znajdowali się pod kontrolą

lekarza psychiatry oraz poinformowali, że przyjmują przepisane leki i dobrze się po nich czują (kontakt w trakcie rozmowy był logiczny). Z treści zapisów wynika, że (...) *Ponownie zapytano zarówno Panią (...), jak i Pana (...)* czy wyrażają zgodę na podjęcie współpracy z asystentem rodziny GOPS Darłowo - odpowiedzieli, że tak, ponieważ chcą powrotu córki do domu rodzinnego. Zgłoszą się do tut. Ośrodka w sprawie złożenia wniosku o przydzielenie asystenta rodziny. Zespół kontrolny na podstawie analizy przedłożonych w czasie kontroli dokumentów rodziny ustalił, że ośrodek nie podejmował działań mających na celu objęcie jej wsparciem asystenta, pomimo wyrażenia zgody rodziny na objęcie asystenturą. Stanowi to naruszenie art. 10 ust. 4 ustawy. Pracownik socjalny nie przeprowadził wywiadu środowiskowego w rodzinie oraz nie złożył wniosku o przydzielenie asystenta pomimo wyrażenia zgody rodziny na objęcie asystenturą. Wskazane jest zwiększenie nadzoru nad pracownikami podmiotu organizującego pracę z rodziną. Do czasu sporządzenia wystąpienia pokontrolnego do Delegatury Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Koszalinie zastępca Wójta Gminy Darłowo przesłał informację o wizytach pracownika socjalnego w środowisku w dniach 25 lutego i 28 czerwca 2022 roku. W czasie pierwszej wizyty nie zastano rodziców. W czasie drugiej wizyty pracownika socjalnego wspólnie z kierownikiem ośrodka zaproponowano rodzinie wsparcie asystenta. Przedłożony został protokół z ww. wizyty oraz pisma do rodziców z dnia 28 czerwca 2022 roku. W powyższych pismach widniał zapis, że (...) *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie informuje, że na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może Pani/Pan wnioskować do tut. Ośrodka o przyznanie wsparcia w postaci przydzielenia asystenta rodziny, który opracuje wraz z Panią/Panem plan pracy skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. (...)* Wskazano, że zgodnie z przywołaną ustawą wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą, a pracownik socjalny występuje do kierownika ośrodka z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i dokonaniu analizy sytuacji rodziny. Kierownik ośrodka oświadczył, że nie przyznano rodzinie wsparcia asystenta z uwagi na istniejącą obawę zagrożenia życia i zdrowia asystenta (po umieszczeniu dziecka w pieczy odnotowano w rodzinie dwie interwencje policji z udziałem ojca podczas których dochodziło do wyzwisk, kłótni oraz znieważenia funkcjonariusza publicznego w osobie kuratora zawodowego, w związku z tym w Komisariacie Policji prowadzone jest postępowanie). Z rodziną prowadzona była praca socjalna. Od 28 grudnia 2022 r. matka dziecka wynajmuje mieszkanie poza terenem gminy. Toczy się

postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej ośmiu rodzin ((...),(...),(...),(...),(...),(...),(...),(...)) objętych jego wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym: siedmiu rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę oraz jednej rodziny pozostającej w asystenturze. Wśród analizowanych przypadków jeden dotyczył rodziny, z której dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach asystent był przydzielany rodzinie przed okresem kontrolowanym (w tym w sześciu przypadkach po wydaniu zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli) przez kierownika ośrodka po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego.

W dokumentach znajdowały się zgody rodzin na objęcie wsparciem.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach plany pracy z rodzinami były opracowywane przed okresem kontrolowanym bez zbędnej zwłoki po objęciu wsparciem asystenta (w tym w sześciu przypadkach po wydaniu zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli).

W każdym przypadku plany pracy były sporządzane we współpracy z członkami rodzin (w dwóch przypadkach plany nie zostały podpisane przez rodzinę z uwagi na okres pandemii, zostały skonsultowane z rodziną poprzez rozmowę telefoniczną) oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Osiem planów pracy z rodziną asystent sporządził przed okresem objętym kontrolą. Uwzględniano w nich problemy występujące w rodzinach, określano zakres działań, terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty. W okresie objętym kontrolą asystent sporządził 20 ocen realizacji działań ustalonych w planie pracy z rodziną, które zawierały: ocenę dokonaną przez strony oraz wnioski z realizacji poszczególnych postanowień planu pracy, informację czy plan pracy został zrealizowany zgodnie z ustaleniami i nie wymaga dokonywania zmian, informację czy plan pracy wymaga wprowadzenia zmian i podjęcia przez strony nowych działań ze wskazaniem ich terminu, informację dotyczącą daty dokonania kolejnej oceny realizacji zmian wprowadzonych do planu.

Kierownik ośrodka oświadczył, że plany pracy z rodziną sporządzane są na początku pracy z rodziną, natomiast co pięć miesięcy następuje ocena realizacji działań ustalonych w planie pracy oraz wprowadzane są na ww. druku propozycje zmian i działań do wykonania na kolejny okres

	<p>pracy z rodziną.</p> <p>W przypadku jednej kontrolowanej rodziny, z której dzieci przebywały w instytucjonalnej pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną został opracowany przed umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, a w okresie objętym kontrolą asystent sporządził ocenę realizacji działań ustalonych w planie pracy w skoordynowaniu z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. W ocenie tej nie zostały zaplanowane nowe działania gdyż rodzina złożyła oświadczenie, w którym poinformowała o zmianie miejsca zamieszkania poza gminę.</p> <p>Zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>Analizie poddano 23 oceny sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. Oceny dokonywane były z zachowaniem ustawowego terminu i każdorazowo były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>W przypadku pięciu rodzin, po zakończeniu wsparcia przez asystenta, prowadzony był przez asystenta lub pracownika socjalnego monitoring. W przypadku dwóch rodzin w dokumentacji brakowało informacji o planowanym monitoringu oraz czasu jego trwania. Wskazano, aby w dokumentach kończących pracę z rodziną zawierać ww. informację.</p> <p>W przypadku jednej rodziny, po zakończeniu wsparcia przez asystenta, nie był prowadzony monitoring z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny poza teren gminy. Przesłana została informacja do właściwego ośrodka.</p> <p>W przypadku jednej rodziny, po zakończeniu wsparcia przez asystenta, nie był prowadzony monitoring, co stanowi naruszenie art. 15 ust. 1pkt 16 ustawy.</p> <p>W aktach rodzin znajdowały się informacje o tym, kiedy i z jakich powodów zakończono pracę z rodzinami.</p> <p>Asystent dokumentował współpracę z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: szkołą, sądem, policją, służbą kuratorską, powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, służbą zdrowia, ośrodkiem pomocy społecznej, placówką opiekuńczo – wychowawczą, urzędem gminy.</p>
<p>Udział asystenta / podmiotu organizującego pracę z</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie otrzymał 37 zaproszeń na posiedzenia dotyczące okresowej oceny</p>

<p>rodziną w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej</p>	<p>sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w 35 posiedzeniach uczestniczył asystent lub pracownik socjalny (w ośmiu udział poprzez kontakt telefoniczny ze względu na okres pandemii). W jednym posiedzeniu asystent/pracownik podmiotu organizującego pracę z rodziną nie uczestniczył ze względu na uzasadnioną nieobecność w pracy asystenta oraz inne obowiązki służbowe pracownika socjalnego. Została podjęta konsultacja telefoniczna i przesłano korespondencję listowną. Jedno posiedzenie zostało odwołane przez powiatowe centrum pomocy rodzinie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Zgodnie z pozyskanymi podczas kontroli informacjami Gmina Darłowo zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. W ośrodku zatrudnione są dwie osoby w zakresie poradnictwa rodzinnego i specjalistycznego. W ramach poradnictwa rodzinnego w każdy piątek od godz. 10.00 do godz. 14.00 przyjmuje pedagog, psychoterapeuta w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą, a w zakresie poradnictwa specjalistycznego w co drugi wtorek od godz. 10.00 do godz. 12.00 specjalista psychoterapii uzależnień oraz przemocy w rodzinie. W ramach poradnictwa rodzinnego w 2021r. udzielono 175 konsultacji 38 rodzinom, a w 2022 r. 101 konsultacji 16 rodzinom. W ramach poradnictwa specjalistycznego w 2021 r. udzielono 40 konsultacji 15 rodzinom, a w 2022 r. 36 konsultacji 23 rodzinom. Urząd Gminy w Darłowie zapewnia nieodpłatną pomoc prawną dla mieszkańców gminy w postaci dyżurów radcy prawnego w każdą środę od godz. 10.00 do godz. 12.00. Dodatkowo prowadzony jest dyżur w formie kontaktu telefonicznego po godz. 15.00. Rodzice z dziećmi otrzymują w pięciu szkołach podstawowych pomoc pedagogiczną oraz w trzech psychologiczną. Rodziny mają możliwość korzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej oraz doradztwa zawodowego w Powiatowej Poradnia Psychologiczno - Pedagogicznej w Darłowie. Informacja o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów rozpowszechniana jest w na stronie internetowej ośrodka oraz na tablicach ogłoszeń ośrodka i Urzędu Gminy w Darłowie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli w gminie prowadzono działania mające na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.</p>

	<p>Informacje w tym zakresie zamieszczane były na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie oraz na tablicach ogłoszeń ośrodka i Urzędu Gminy w Darłowie. Ponadto, pracownicy socjalni prowadzili rozmowy promujące taką formę wsparcia.</p> <p>Ponieważ w kontrolowanym okresie nie utworzono rodzin wspierających, nie było potrzeby wyodrębniania specjalnego funduszu na ich szkolenie, czy funkcjonowanie. Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Darłowo gmina zapewnia gotowość do finansowania kosztów związanych z udzielonym wsparciem w przypadku podpisania umowy z rodziną wspierającą, jeżeli taka zostanie wyłoniona.</p>
<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przez prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190, lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.</p> <p>Na terenie Gminy Darłowo funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego na podstawie uchwały Nr IX.74.2019 Rady Gminy Darłowo z dnia 31 maja 2019 roku. Placówka funkcjonuje w formie opiekuńczej i działa w ramach struktury organizacyjnej ośrodka. Dysponuje 15 miejscami. W dokumentacji placówki znajdowały się pozytywne opinie w zakresie spełnienia wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego, do czego obliguje art. 18b ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca. Kierownikiem placówki jest kierownik ośrodka, który posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach kierownika brakowało potwierdzenia spełnienia warunku określonego w art. 25 ust. 2 pkt 2-4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W związku z tym, że oświadczenia uzupełniono w czasie kontroli, a tym samym zlikwidowano istniejącą nieprawidłowość odstępując od wydania zalecenia w tym zakresie. Kontrolujący pouczyli o obowiązku dokumentowania spełniania wszystkich wymagań określonych w przywołanej ustawie.</p> <p>W związku z tym, że osoba kierująca placówką wsparcia dziennego zatrudniona została przed 1 października 2017 r. (wejście w życie ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstw na tle seksualnym), nie zachodził obowiązek</p>

	weryfikacji jej danych w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym ⁴ .
Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.	<p>Na dzień kontroli monitoringiem objętych było czternaścioro dzieci z sześciu rodzin zagrożonych kryzysem. Monitoring prowadzony był przez pracowników socjalnych lub asystenta rodziny w formie wizyt w terenie, pracy socjalnej, kierowania do specjalistów (poradnictwo prawne w szczególności w zakresie poradnictwa rodzinnego i opiekuńczego) oraz na posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego. Dokumentowany był przez asystenta na drukach <i>karty pracy z rodziną</i>, a przez pracowników socjalnych na <i>kartach pracy socjalnej w ramach dodatkowych wizyt/odwiedzin w środowisku</i>.</p> <p>Ośrodek uzyskuje informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych, od sąsiadów, z pracy socjalnej oraz informacji telefonicznych osób zgłaszających problem anonimowo.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	<p>Gmina Darłowo jest przygotowana do realizacji omawianego zagadnienia poprzez zatrudnienie asystenta rodziny. Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że gmina zapewnia swoim mieszkańcom dostęp do informacji w zakresie zadań wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵ poprzez zamieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie oraz na stronie internetowej ośrodka. Pracownicy socjalni prowadzą rozmowy informacyjne w środowisku oraz indywidualne poradnictwo w tym zakresie. Opracowany został informator o uprawnieniach z zakresu przywołanej ustawy, który rozpowszechniany jest na tablicy ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie oraz na stronie internetowej ośrodka razem z założeniami programu „Za życiem”. Wskazano, aby ww. informator uzupełnić o adresy lokalnych instytucji udzielających wsparcia w ramach przywołanej ustawy.</p> <p>Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.</p>
Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną	Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

<p>i placówkami wsparcia dziennego</p>	<p>placówkami wsparcia dziennego.</p> <p>Wójt Gminy upoważnił do sprawowania kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego działającymi na terenie Gminy Darłowo panią Justynę Pacuła-Woźniak - pracownika Urzędu Gminy Darłowo (upoważnienie z dnia 12 listopada 2019 r.). Następnie upoważnił do przeprowadzenia kontroli w zakresie działalności placówki wsparcia dziennego w miejscowości Drozdowo w terminie od dnia 16 lipca do dnia 30 lipca 2021 r., panią Annę Szyrkowską-Borkowską i panią Justynę Pacuła-Woźniak - pracowników Urzędu Gminy Darłowo (upoważnienie z dnia 5 lipca 2021 r.). Pismem z dnia 5 lipca 2021 r. zawiadomiono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie o zamiarze przeprowadzenia kontroli w trybie zwykłym w zakresie działalności podmiotu i Placówki Wsparcia Dziennego w miejscowości Drozdowo w ww. terminie. W dniu 19 sierpnia 2021 r. sporządzono protokół kontroli, który zawierał ocenę działalności placówki, informację o stwierdzonych uchybieniach i zaleceniach pokontrolnych. Kierownik ośrodka pismem z dnia 25 listopada 2021 r. poinformował o realizacji zaleceń pokontrolnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli Gmina Darłowo współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2021 r. na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej przeznaczono 177 790,15 zł, a w roku 2022 poniesiono koszty w wysokości 210 639,71 zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętych szafach w pomieszczeniach w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie i jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Ponadto dokumenty przechowywane są w bazach danych, które zabezpieczone są hasłami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny</p>	<p>W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶.</p>
<p>Realizacja zaleceń</p>	<p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 22 lutego</p>

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

<p>pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 22 lutego 2018 r. w Urzędzie Gminy w Darłowie oraz w dniach 23 i 26 lutego 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie</p>	<p>2018 r. w Urzędzie Gminy w Darłowie wydano zalecenia pokontrolne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachować ciągłość opracowania i realizacji programów wspierania rodziny opisanych w art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zalecenie zostało zrealizowane, 2) utworzyć zgodnie z potrzebami placówki wsparcia dziennego celem wsparcia rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych - zalecenie zostało zrealizowane, 3) sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną – zalecenie zostało zrealizowane. <p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniach 23 i 26 lutego 2018 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Darłowie wydano następujące zalecenie pokontrolne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) obejmować rodziny wsparciem asystenta niezwłocznie po jego przydzieleniu – Nie było możliwości weryfikacji realizacji zalecenia w okresie kontrolowanym, ponieważ wszystkim rodzinom przydzielono asystenta przed okresem objętym kontrolą. Wobec powyższego zespół kontrolny dokonał analizy realizacji zalecenia przed okresem kontrolowanym. Dokonano analizy 6 przypadków rodzin objętych wsparciem asystenta po wydaniu zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli. Wszystkie analizowane rodziny były objęte wsparciem asystenta niezwłocznie po jego przydzieleniu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Wobec powyższego należy uznać, że zalecenie jest realizowane. 2) opracowywać plany pracy z rodzinami niezwłocznie po objęciu ich wsparciem asystenta oraz ujmować w nich przewidywane efekty – Nie było możliwości weryfikacji realizacji zalecenia w okresie kontrolowanym, ponieważ w okresie objętym kontrolą nie został opracowany żaden plan pracy z rodziną. Wobec powyższego zespół kontrolny dokonał analizy realizacji zalecenia przed okresem kontrolowanym. Dokonano analizy 6 planów pracy z rodziną opracowanych po wydaniu zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli. We wszystkich przypadkach plany pracy z rodzinami były opracowane niezwłocznie po objęciu wsparciem asystenta i były ujęte w nich przewidywane efekty. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Wobec powyższego należy uznać, że zalecenie jest realizowane.
--	---

Akta kontroli 17 – 201

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) w sprawozdaniach za lata 2020 i 2021 nie przedstawiono potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, 2) w jednym analizowanym przypadku rodziny brak prowadzenia monitoringu po zakończeniu z nią pracy przez asystenta, 3) w jednym analizowanym przypadku nie prowadzono pracy z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w myśl art. 10 ust. 4 ustawy
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – błędna interpretacja przepisów, – błędy formalne, – nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – naruszenie art. 10 ust. 4, art. 15 ust. 1 pkt 16 oraz art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, – brak informacji o funkcjonowaniu rodziny po zakończeniu z nią pracy przez asystenta, – brak objęcia wsparciem asystenta rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Wójt Gminy Darłowo, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Darłowie, asystent rodziny
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wpis w książce kontroli	4
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wójt Gminy Darłowo 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Darłowo w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

zwykłe:

- 1) w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny przedstawiać potrzeby związane z realizacją zadań, zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

znaczące:

- 1) prowadzić monitoring funkcjonowania rodziny po zakończeniu z nią pracy przez asystenta – zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy,
- 2) prowadzić pracę z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w myśl art. 10 ust. 4 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

właściwe podpisy na oryginale